

Sárospatak

Sárospataki

Iszapági Közlöny

.....

Főszerkesztő:	Társzerkesztők:	Harsányi László	Szabó Zoltán	Felelős szerkesztő:
Hubay Lajos	Nagy Barna	Marton János	Martin Miklós	

.....

TARTALOM:

Hubay Lajos: Új utak? — Szathmáry Lajos: Barangolás a Hegyközben. — Bánó Dezső: Kun Zoltán. (Rajz.) — Tóth Lajos: Evangéliumi szellem. — Török István: Bánatutcán, bús párok között. (Vers.) — Faragó György: A Tükör előtt. — Szabó Zoltán: Mostoha-testvérek. — F. Homoky András: Ősz volt... (Vers.) — erdélyi: Őszi hangulat; őszi gondolatok... — Diákadomák. — Írásbeli tételek az 1930. évi júniusi lelkészképesítő vizsgálatokra. — Hírek. — Szerk. üzenetek.

.....

Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak. — Kollégium.	Előfizetés: Egész évre ... 4 pengő Félévre ... 2 pengő
---	---	--

Sárospataki
Ifjúsági Közlöny

XLVI. évfolyam.

November hó.

1930.

Főszerkesztő:

Hubay Lajos

Társzerkesztők:

Harsányi László

Nagy Barna

Szabó Zoltán

Marton János

Felelős szerkesztő:

Martin Miklós

Új utak?

Minden idők ifjúsága előtt ott állottak azok a speciális feladatok, amelyeket az illető kor vetett ki nyugtalan méhéből. Mindeniken rajta volt az a veret, amely a feladatot sajátosan annak a kornak a feladatává tette, amelyben felmerült. Ebből azonban nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a feladat egy magában álló, egészen új termés, amely semmi összefüggésben sincs a múlttal. Nem, mert minden feladat, amely a jelenben, mint mai feladat nő ki, benső, mély összefüggésben van a múlttal, a múlt azon értékeiben, azokban a mozgató erőkből gyökerezik, amelyeket a szuverén Isten a végső cél érdekében indított meg. Ha ez nem lenne így, nem lenne evolúció sem. Nyilvánvaló tehát, hogy minden feladat csak annyiban új, amennyiben a kor új körülményei új színben tüntetik azt fel előttünk. S csak az beszélhet teljes mértékben új feladatakról, aki ennél az új színnél, új veretnél valami oknál fogva nem képes tovább hatolni.

Miért beszél hát a mai fiatal generáció oly sokszor új feladatokról? Azért, mert olyan helyzetben van, olyan korban nőtt fel, amely nem nyugodt, hanem ellenkezőleg chaotikus korszak s nehezen tudja megtalálni az összekötő kapcsokat a múlttal. Azt a négy esztendő, amikor a világháború vészmadarai hatalmas karmaikkal felszaggatták Európa testét, a nagy része még nem élte át világosan látó öntudattal. Csak amikor felnőtt és látni kezdett, akkor egyszerre egy chaotikus korban találta magát, amelyben nem volt vezetője. Az előző generáció hamis erkölcssein felépülő hamis békét és hamis idealizmust megcsúfolta a világháború s attól a generációtól, amely ilyen gigantikus mézárszékét tudott produkálni, nem volt mit várnia abban a tekintetben, hogy az a helyes kulturális fejlődés útjain az igazi eszmények felé vezesse. Ennek a generációnak akkor, amikor még sem megfelelő tudományos képzettsége, sem kellő élettapasztal-

pasztalata nem volt, amikor még csak jövő világnézetének kontúrjai kellett, hogy kibontakozzanak nyíló lelkében azok felé az eszmények felé és azokon az utakon, amelyeket az előző generációnak kellett volna meglátni és megteremteni: akkor ennek a generációnak már azzal kellett küzdenie, hogy vezető nélkül, a maga erejére utalva, találjon életvezérlő eszményeket, keresse meg a hozzájuk vezető utat és induljon el rajta. Nem csoda, ha bizonyos ideges kapkodás jellemzi a gőz és villamosság korszakának gyermekét, amikor fejlődő lelkével izgatottan keres, keres ebben a szociális nyomorúsággal küzdő világban.

Mert azt nagyon érzi a mi generációnk, hogy szociális bajok vannak s azt is tudja, hogy teljes erejével kell küzdeni a megoldásért, mert ettől függ az élete. Tudja, hogy a jövő életképes állama csak szociálista állam lehet keresztyén vezetőkkel és keresztyén polgárokkal az önként vállalt szolgálat szent szabadságával a szívükben. Amikor nem lehetetlen teoriájú vagyonszövés és nem bűnös kapitalizmust akarnak szolgálni, hanem amikor Istent szolgálják a magántulajdon által és a közösséget Istenért. Amikor nem az lesz a főgond, hogy mennyivel kapunk többet, hanem képesek leszünk sztrájkot rendezni azért, hogy többet adhassunk, hogy ne csak szociális követeléseink, de szociális szolgálataink is legyenek.

Nem egészen új út ma már az sem, hogy a magyar ifjúság regős utakat csinál, hogy a magyar szociális bajok megoldását a magyar nép megismerésén át akarja megkezdni. De hála Istennek, hogy erőteljesen meglátták már azt a gondolatot, hogy a regősnek nemcsak kapni, hanem elsősorban adni kell a regős útján. (Lásd: Ifj. Közlöny okt.-i szám. Ujszászy Kálmán: Regős problémák egy regős út tükrében.)

De nem véletlen és nem új dolog ez sem, mert ez ugyanaz, mint az a forró ítélet, amely itt ezelőtt 400 esztendővel, a Rákóczi vár tövében életre csókolt, egy halott lelkű épületet s támadt belőle egy ma már 400 esztendő múltra visszatekintő Ref. Főiskola. — Új formában a régi evangéliumi szociális feladat: „Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket...”

Hubay Lajos.

Barangolás a Hegyközben.

A poros országúton heten poroskáltunk. Őszies, szomorkás jókedvvel vágunk neki a Hegyköznek, hogy felcserkesszük a titkait.

Jobbról, a Királyhegyen folyik a szüret. Bezzeg valamikor a diákjaival szedette itt a pataki öreg iskola a nektáros hegyaljai fűrtöket. Ma olcsó napszámosok dolgoznak az egykori Rákóczi-szőlőben. Szemben vörösen égnek a tróconi erdők. Az út mentén varjúhadak szedik a barázdából a tegnapi vetést. Az övök a határ.

Leereszkedünk a lankákról a hotykai útra. Biciklis bácsi tolja velünk szemben a gépjét. — Agyisten bátyámuram. Idevaló a faluba?

— Dehogyan tartozom én, uram, ezek közé az istenverte parasztek közé. Nyugdíjas pályáör vagyok, csak idehúzódtam öreg napjaimra. Az a két nagy porta a Meczner méltóságos úréké. A többi csak olyan parasztház. No Istennek ajánlom. — Az egyik urasági kapun bepillantunk: sallangós kocsis igazgatja a lószerszámokat az elegáns lépcsős feljárt előtt. A parasztházak előtt csak három szédelgő kapubálvány jelzi, hogy ott valamikor kapu és kisajtó volt. A templom elé érünk. Mállott a vakolata. A torony zsalus ablaka bedőlt és a vedlett harangocskák kilátszanak. A fű a templom ajtajáig felburjánzott. Tán papja sincs.

A nagy Fuló rőt avarral borított nyergén át néhány dülöngő házikó elé érkezünk. Az egyik felírás: községi bíróság. Mellette fekete tábla: házassulandók hirdetése. Üres. A falu is üres. Az egyik házból szomorú szemű tótból jött magyar lép elé. Beszél: — Pár száz lélek él a faluban s mióta a huta megszűnt, lejárnak dolgozni az Alföldre, vagy fát hasogatnak az uraságnak. Két pengő a napszám. Iskola csak odaát van Kishután, vagy három kilométerre. Szegény kis iskolások! Node hát nem telhet minden faluba iskolára! Meg aztán ugyan akadna e tanító ide a hegyek közé? . . . — A faluvégen hatalmas új épület készül. Megörülünk, tán mégis csak iskola lesz . . . — Kocsmát építünk telkem, mosolyog egy anyóka, mert már igen szűk volt a régi.

Kishuta. Az egyik sárból vert, görbe házikóból zene hallatszik. Félábu öregember jön szembe velünk, hóna alatt fűzfa-köteg. — Lakodalom van ebben a házban, apámuram? — Dehogyan van, könyörgöm. Az öreg méltóságának a nevenapját ünnepli a falu, az öreg gróf úrét, aki már régen meghalt. Tetszik tudni, jó uraság volt, sok jót tett a szegénységgel. — Bepillantunk az ablakon. Állig begombolt nyakú, szorosan leköttött fejű menyecskék, vastag posztóruhás férfiak szorongtak odabenn. Táncoltak, ittak az alacsony gerendák alatt. Izzadságszag áradt ki az ablakon.

Tovább járjuk az erdőt. Mókusz szalad fel a fára. Napfény rezeg a szállingózó sárga leveleken. Áhitattal hajolunk a forrás csörgő erecskéje fölé.

Napszálltakor, mikor Nyiribe érkezünk, ködös szagú szellő borzongatta a hátunkat. Szállásunk az iskola, széna a padlón. Kifűző alvás esik rajta. Az iskolaudvar kertjének kerítése bedőlt, a tanítói lakás egyik ablaka kitörve. A tanító még gyerekifjú. Kétéve került ki Patakról. Asszony kellene a házhoz. Így: pár év alatt vége, elszáll a munkakedv, a céltudat, a türelem. Anélkül pedig: inni kell, hogy feledtesse a képezdében áhitattal épített terveket porát hamuját.

Vacsorára a Nagytisztelelű úr hívta meg a cserkésztsziszteket. Cserkészszerűségről lehet beszélni, de a meghívást el nem fogadni: megmagyarázhatatlan sértés. A nagytisztelelű úr nőtlen fiatalember. Vidámszívű pataki diák volt. Nem nőszül. A környék társadalmának így közkedvelt tényezője. Gitároz. Gitárja nyakán szalagbokréta „A gitáros esték emlékére“ az ózdi leány-egylettől, úriasszonyoktól, papkisasszonyoktól. Míg a húga szives mosollyal töltöget, a nagytisz-

teletű úr, aki nemrég még a híres pataki kórus tenoristája volt. dalra zendít száz szál piros rózsáról, majd a Volga meg a fehér arcú cár mélabús akkordjait pengeti aztán a fogoly lengyelt szavalja gitárki sérettel. A velszi bárdok is felködlenek még a diákkor homályából. Szépirodalmi terméket olvas fel elveszett vizslakutyájáról. Haj, ózdi szép műkedvelői előadások rivaldafénye, pataki önképzőköri sikerek a szavalat terén! Motorkerékpárt is vett a nagytiszteletű úr, hogy a faluja be ne hálózhassa, véglegesen magához ne köthesse. S addig is, míg itt kell rostokolnia a faluban, szőnyeggel meleg, bőrfotolyós, törökasztalkás szalonjába zárkózik a falu sara, köde, ügyesbajos dolgoikkal betolakodó parasztjai elől, akik nehéz csizmáikban meg-megzavarják gitáros visszamerengéseiben.

A hollóházai hegyek grófi útjának szélén pihenünk. Szépen karbantartott autót Jön is már az útkaparó. Amerikátjárt szelíd tót-ember. Kétezer forintot hozott haza annakidején hatévi munkája gyümölcsétül s a háború után papírpénzzel fizették ki a bankban. Most a gróf kenyérét eszi. A múlt hónapban a kommción kívül öt pengő készpénzt is kapott. — Öt pengőt? Hát hogyan szerződött? — Nem tudom én azt. kérem alássan. Örülök, hogy készpénzt is kaptam. Nem merek én szólni, hiszen nagyon könnyen elbánnak az uradalomnál a rebellis szegény emberrel. — No, Isten áldja, minden jót, húsz pengő napszámot! — kívánom neki búcsúzóul. — Ne tessék tréfálni velem, nagyságos úr. Ha csak három pengőt kapnék, abból már fel tudnám nevelni hat kis családomat. Istennek ajánlom.

László tanya grófi vadászkastély a cseh határon. Először a csehek ezt is elvették, de a magyar gróf kijárta, hogy a mienk maradjon. Ez a központja 32,000 holdas itteni hitbizományi erdőgazdaságának. A pazar berendezésű kastélyt (vízvezeték, gőzfűtés!) most egy angol tiszt lakja, aki a grófi golf-pálya berendezését vezeti. — Hogyne, jár ide a gróf úr is. A múlt héten is volt itt egy napra Vadászni.

A Milic. 896 m. magas csúcs. Élesen szökik bele a megszállt területbe. Balra Kassa, előttünk a Topolya síkja, a tót kanaán, jobbra Munkács. Beregszász lehet ködbeburkolózva. De oda már nem mehetünk le. Könnyesre fújta szemünket a szél. „Nem lesz mindenkor így . . .”

A Hegyköz gyöngye: a füzéri vár. Alatta a falu. Katholikus tótok lakják. Református csak tizenöt család van benne. Elfogytak. Mondják, volt idő, hogy a papjuk a szomszédfaluból három évig sem látogatta meg őket. Levelező lapért bementünk a Hangyába s várakozunkban beszélgettünk. Az ivóban tót-legények könyököltek. — Ezek kálvinisták — jegyezte meg az egyikük tótul a szomszédjához, ráncpillantva — hallod, magyarul beszélnek!

Puszlafalu viszont tiszta magyar község. — Betyár egy nép ez — meséli Pali bá', a papjuk — eredetileg minket is megszálltak a csehek, de nem birtak a faluval, visszaadták, kinlódjanak vele a magyar hatóságok. A minap egy liter vinkón úgy összeverekedtek, hogy három kocsirakomány sebesültet vittek at a szomszédba, a koinlói orvoshoz. Egymás fáját lopják el, de ha csendőr akarja ren-

dezni a dolgukat, összefog egymással tettes és károsult a kakastolasok ellen. Szénáért cseh területre járnak át. A cseh határőrök félnek a kaszájuktól. — Ide jönnek táborozni, édes öcsém — fejezi be a mesét Pali bá' — aztán ha fürödni akarnak, csak menjenek le a határon túlra az Izra-tóhoz, annál szebb fürdővíz tán nincs a világon. Majd én adok maguk mellé minden alkalommal vagy tíz pusztafalusi suhancot . . . útlevélnék.

A temetőjükben rovátkolt, bálványszerű fejfák. Más a férfiaké, más a nőké. Ha leányzó hal meg, fejfájára szegelik csipkés zseb-kendőjét. A szentmihálylova két gombos rúdját meg lábtól a hantba szúrják. Mikor Pali bá' mint új pap odakerült hozzájuk, kioktatták, hogy a temetési beszédet falubeli ember mondja ám, saját temetési énekeik vannak és azokat fogják énekelni. A tisztelendő úr csak imádkozzék, ha intenek neki.

A falu legöregebb háza sárból van verve. Benn a kemence gerincét kabalának hívják. Egy fogatlan anyóka meséli, hogy lakodalmkor a legények táncközben a kabalán ugrálnak keresztül. Elmosolyodik. A nagyapja völegénytánc közben úgy odaszorult a fejével a kabala és a gerenda közé, hogy fel kellett bontani a padlást.

A radványi sötét erdőben járunk. Avar suttog a lábunk alatt. Őzek vonulnak el csoportosan előttünk. Kitünő kocsuiút. A szélén a határkövek. Egy erdőőr barátságosan hozzánkcsatlakozik, madártollat ajándékoz és megindul a szó. — Ide járnak vadászni a pesti kegyelmes urak is, meg a pataki herceg is. A multkor is . . . — És diszkrét vadászkalandot kezd mesélni.

Radványban a nagytiszteletű úr és a rektor úr versenyeznek a vendégszeretetben. A nagytiszteletű úréknál kacsáknak lőn szörnyű halála. Zsíros, boros a vacsora. A papfiúk, pataki diákok, grammofont kurbliznak: Kreola, bizonyisten nem csoda. Tangó. A papkisasszony halk mosollyal emlékszik egy pataki theologusbárra. A március 15-i pataki nagy diákünnepélyekre majd megint eljön. És titokzatosan mosolyog.

A tanító úr a hívekről beszél. A falu fele református, de az iskolánkba csak harmadynyi gyerek jár, mint a pápistákéba. Az első osztályba meg éppen egy gyerek sem jelentkezett. Keresztelő évente egy ha akad. Az egyik fia tanító, a másik jeles pataki theologus volt, most Skóciában tanul ösztöndíjjal. Még egy leányuk is van. Mind elszálltak már a fészekből. Őszhaju édesanyjuk fátyolos szemmel beszél róluk.

A segédjegyző úr is megeresztli a szót. — Itt van pl. a latin, kérem alázattal. Gazdasági szempontból nézve a dolgot, — jelzem, nem mezőgazdaságra gondolok — mi a haszna a latinnak? En például a gyorsírást százszor hasznosabbnak tartom. Jelzem, én most tanulom az új egységes rendszer szerint. S a dolgok gazdasági alapjait tekintve — s itt ismételten hangsúlyozza, hogy elsősorban nem mezőgazdaságra gondolok . . . stb.

A radványi Károlyi kastély. Beretvált képü inas nyitja a vas-spalétos ablakot. Kegyesen megengedi, hogy a profanum vulgus be-

pillanthasson a szobákba. Könyvtár, háló- és fürdőszoba. A falakon pikáns képek. Párisból hoztuk, hunyorít bizalmaskodva az inas, hej, ott volt ám csak élet! Hat évig voltam künn a gróf úrral. Hehe, a tanár úrral elbeszélgetnénk ezekről a képekről, csakhát itt vannak a fiúk is . . . Kacsint az ábrák felé. A fiúk zavartan tekintgetnek egymásra.

A rezidencia egyébként üres, bár nincs kizárva, hogy a gróf a télen haza is látogat. Az angol parkban óriási platánok és fenyők, a tóba fűzfák mártogatják fáradt karjukat. Seholy teremtett lélek. Mindez a szépség holt tőke. Azaz hogy mégis volt haszna. A rektor úr pataki diák fia ezek alatt a fák alatt tanult, olvasott és álmodozta jövő terveit.

A szőlőhegyről mégegyszer körültekintünk. A nagytiszteletű úr lelkesen magyaráz. — Olyan ez a Hegyköz, kérem, mint Magyarország, csak hogy kicsiben. Közepén folyó szeli át, medencéjét hegyek koszorúzzák. Vannak apró parasztföldjei és óriási uradalmi erdők; laknak benne magyarok és nemzetiségek, földtúró kisemberek és vadászó urak; emésztődő fáklyák: papok, tanítók és hetyke tollas erdőkerülők . . .

*

Mostanában pataki diákok, cserkészek mind gyakrabban rajzanak ki ide, hogy ha majd papjai, tanítói, jegyzői lesznek ennek a földnek, ne idegen helyre vetődjenek, hanem úgy érezzék, hogy mint megtért fiak, végre hazakerültek.

Szathmáry Lajos.

Dr. KUN ZOLTÁN egészségügyi főtanácsos, főiskolánk orvosa.



Rajzolta :
Bánó Dezső
fg. VIII. o. tan.

Dr. Kun Zoltán, minden öreg s fiatal pataki diák szeretett „Zoltán Bácsi”-ja már 56 éve szolgálja az Alma-Mátért. A számtalan tudományos és népszerű értekezés nagy tudású írójának, mindenféle diákbetegség legalaposabb ismerőjének, de egyben legnagyobb ellen-ségének is már 82 év súlyos terhe nehezedik a vállaira, de Istennek hála, még ma is jó egészségben, fiatal életkedvvel jár közöttünk s orvosolja mély lelkiismeretességgel a beteg, gyengélkedő diákokat. Adjja Isten, hogy szelid, jóságos arcával, gyógyító kezével még sokáig állhasson mellettünk.

Evangéliumi szellem.

— A jubilálni akaró pataki diákságnak. —

Amikor ez a probléma foglalkoztat, diáktestvéreim lebegnek szemeim előtt s teljesen diákszemmel, diákoknak szánva vetítem papírra gondolataimat s most azzal az igénnyel lépek fel a Közlöny diák-olvasóival szemben, hogy az itt olvasható (gyarló, vagy művészi) gondolatokat igyekezzem személyes ügyévé tenni s amit lehet, a maga számára gyümölcsötetni. Mielőtt azonban, hogy úgy mondjam, a tárgyaláshoz kezdenék, (mintegy bevezetésben) hadd mutassak rá arra, hogy a sárospataki diákifjúság milyen áldott helyzetben van abból a szempontból, hogy annak minden egyes tagjából az evangéliumi szellem és a kálvinista öntudat hordozója legyen.

A pataki iskoláról. — a pataki diákságról megvan az az általános közvélemény, hogy annak a saját bélyegét minden tagjára rányomó szelleme van. A főiskolát, mint egy nagy szervezett intézményt, úgy szokták tekinteni, mint a kálvinista szellem sziklavárát. Ami ezt a felfogást illeti, nemcsak szó, hanem a legélénkebb valóság is. Mióta ez a főiskola megalapult, itt ez a „Bodrogszparti Athén“ az evangéliumi szellemnek volt a képviselője. — Nem akarom most elősorolni azokat a konkrét, *történelmi* bizonyosságokat, amelyek azt mutatják, hogy a sárospataki főiskolában az evangéliumi szellem volt az uralkodó. Ezek a történelmi tények a pataki diákság előtt nyilvánvalók, ezért csak Comenius fő tanítási követelményét említem meg, aki ezt mondja: „A vallásos nevelést is korán kell kezdeni, a Szent Írás legyen a keresztény iskolák főtárgya, minden egyéb a vallásos szempontnak rendeltessék alá.“

Bizonyára vannak olyanok, akik kifogásolják ezt az elvet s azt mondják, hogy hol van az megírva, hogy egy iskolának papi jellegű nevelést kell adni. — (természetesen a komoly, igazán evangéliumi vallásosságot, papi jellegű vallásosságnak akarják pecsételni,) — de tény az, hogy ha a sárospataki iskola nem a vallásosságra fektette volna mindig a fősúlyt, Bessenyei György nem írhatta volna ezeket, a pataki diákságra nézve oly megtisztelő, mindig örömmel olvasott szavakat: „Erkölcökre nézve vedd fel Magyarországra a Reformátusok Pataki iskolájukat, csudát fogsz benne látni. Hiszed-e ha mondom, hogy közöttük forogván nyolc esztendő koromtól fogva soha életemben semminemű fertelmességről nállok még csak nem is hallottam.“

Az iskola tehát az evangéliumi szellem képviselője, az evangéliumi szellem kiapadhatatlan forrása s mint ilyen lép majd keresztül nagy évfordulóján, fennállásának négyszázéves ünnepén. De vajjon milyen ennek az evangéliumi szellemet, mint eltörölhetetlen jellegű főiskolának, ennek a százados fának a legifjabb ága, a jubilálni akaró, az örömmünnepre készülő diáksága?

Evangéliumi szellem és a diákság, erről a két iskolafenntartó pillérről annyi sokat hallottunk már beszélni a közelmúltban. Ha

konferenciára megyünk, ha a középiskolákat látogató egyének megjelennek közöttünk, a beszéd tárgya mindig az evangélium körüli probléma lenne, de az „eszmecserére“ felvezetett ifjúság nem tud mélyen belemerülni ezekbe a dolgokba, mert valahogy nem esik érdeklődése körébe az evangélium. Az önképzőkörben a különféle ifjúsági problémák sorban napirendre kerülnek, de az evangéliumi szellem hiányának a kérdésével még a mai pataki diákság nem foglalkozott. Avagy azért nem tette és teszi ezt, mert annyira benne él az Evangélium szellemében, hogy ennek a kérdésnek az agyonhallgatása egészen természetes dolog?

Ami az agyonhallgatást illeti, az tényleg megvan, de hogy a diákság élete evangélium szerinti lenne, azt nem merem a mai körülmények között állítani.

Csak egy néhány dolgot kell megfigyelni s abból lehet arra következtetni, sőt nemcsak következtetni, hanem szomorúan tapasztalni is, hogy mi bennünk még nincs evangéliumi szellem, mert ha abban élnénk, akkor más volna a külső magaviseletünk, más volna kötelességtudásunk s más volna világnézetünk.

Az évvégi jelentésekben olyan szépen hangzanak a szavak az ifjúság evangéliumi szellemben való neveléséről, pedig a diákság ma is éppen úgy forrong, lázong a konviktusban, mint eddig. Ma is olyan fegyelmezetlen a felügyelővel szemben, mint a múlt, az előző években volt. Sőt ma még talán rosszabb az állapot ezen a téren, mert emlékszem rá mikor kis gimnazista voltam, a felügyelő urak annyira rendben tudták tartani a csapat tagjait, hogy imádkozás alatt a legnagyobb csend uralkodott a teremben, mintha Isten lelke járt volna közöttünk, ma pedig, Uram bocsásd meg, zörögnek, mozognak, névetnek az imádkozás ideje alatt. Hát ez az evangéliumi lelkület? . . .

A templomban, a vallásos összejöveteleken nem figyelnek a hallgatók. Mintha az Ige nem is nekik szólana. Megtörténik, hogy egy egy istentisztelet után alig van fiú, aki meg tudná mondani, hogy mi volt az alapige. Ha még azt sem figyelik meg, hát akkor hogy igényelhetjük tőlük azt, hogy egy fél óráig erőltessék meg figyelmüket. Figyelnek, — de nem hallgatnak.

A megszervezett bibliakörök képezik azt a mezőt, ahol legjobban be lehet tekinteni a fiúk lelkébe . . . Illetve csak bele lehetne tekinteni, ha a lélek kapui megnyílnának. De azok zárva maradnak, mert nem érzik a bibliaköri munkák nagy jelentőségét. Nincsenek tisztában azzal, hogy a bibliakör nem kényszermunka, mit a vallás-tanár úr, vagy a bibliaköri vezető erőszakol a tagokra, mint valami kényszerzubbonyt, hanem a bibliakör az a forrás, ahol a tagok újabb és újabb lelki erőt nyernek a munkára. Azt hiszi a diákság, hogy a bibliakör egy nagy teher, nyűg akar lenni a vállán, amely megakadályozza, vagy gátolja abban, hogy moziba mehessen valaki, vagy hogy még több bajt okozzon az amúgy is sokat szenvedő diákságnak. Pedig a bibliaköri munka nem ezt akarja, hanem a lelkeket szeretné átfórnálni, az életüket akarja meggazdagítani a legjobb értékkel, a

Jézus Krisztussal. De hogyan érje ezt el, ha te sem akard ezt, aki e sorokat elolvasod, ha csak azért vagy ott a bibliakörben, mert a te gárdádban van . . . Azt hiszed, hogy megelégszik az ilyen lélek nélküli testi részvételeddel az Isten. Azt hiszed, a mostani lelki előkészületed, „adventi ünnepnapjaid“ méltók ahhoz a naphoz, amelyen a te „Alma Matered“ a jubileumi ünnepség örömjújongásában fog ragyogni? Vered a melled, hogy pataki diák vagy, hogy kiváló példád vannak, de te *nem akarsz* egy lépést sem tenni azért, hogy felemelkedj arra a magaslatra, amelyet ők megjártak. Büszke vagy pataki diák voltodra, pedig ha kimégy az iskola falai közül, alantas gondolkozásoddal csak a légből kapott és nem öntudatos eszméiddel megbotránkoztatod igen sokszor az embereket.

És mindez azért van, mert lelkedben nem az evangélium tüze ég, mert az a sok külső eszköz, amely mind a lelked vallásos mi voltát gazdagítaná, iga számodra, — nem akard őket, mint edényeket tartalommal megtölteni. A múlt pataki diákja, a bort ivó diák volt, — de annak ellenére is ember igyekezett lenni a talpán, úgy, ahogy s megfelelt a követelményeknek, a ma pataki diákja elfordult a bors kancsóktól, — de még nem fordult *teljes szívvel* a szomjúságot legjobban oltó forráshoz, az Isten igéjéhez.

Ha a Ravasz László szavai az egész magyar ifjúságnak szólnak, hogy „*a magyar ifjúság egyetlenegy feladat előtt áll: dönteni a Krisztus mellett*“, mennyivel inkább meg kell ezt hallani és szívébe zárni a pataki diáknak, aki az Istentől épen ma, a legválságosabb időben, mondhatnám *pazarúl* kapta áldásait, internátust, modern tornatermet, poraiból megéledt új ikolát, új lelki megmozdulásokat Jézusnak az ő igéje által mindennap hívogató szavát.

Emlékezzünk mindnyájan arra, hogy a lelkeszi gondnok úr mivel bocsátott bennünket útnak év elején: „Azt szeretném fiaim, ha senkit sem kellene ez éven megbuktatni közületek“. Akkor mindnyájan mosolyogtunk ezen s azt mondtuk, hogy az nem tőlünk függ, hanem a tanár uraktól, pedig jól jegyezzük meg, hogy *csak tőlünk függ*, mert ha megtérünk eddigi tévelygésünkéből, ha újjá születünk, ha elfogadjuk az Isten meggyógyítani akaró evangéliumát, ha komolyan vesszük a mi lelki életünket gazdagító munkaalkalmainkat, a köztünk lévő Jézus bennünk lesz és a mostani sivár életünk megszinesedik, meggazdagszik.

A jubilálni vágyakozó pataki diáknak csak úgy lesz öröme igazi öröm, ha a négy századik év határán, mint dicső ősei, nem a földi, hanem az örökkévaló dolgokra, az örökéletre irányítja figyelmét.

Tóth Lajos.

Örvendetes hírek a KIE mozgalomról. A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület 7 szobás új helyiségeit már átadta a forgalomnak. A város középpontjában hívogatja a fiatalembereket az egyesület hatalmas címtáblája. Október 26 án avatták fel a kisújszállási Keresztyén Ifjúsági Egyesület 8 ezerpengő költséggel vásárolt házát. Az avató ünnepségeken Czeglédy Sándor lelkész és Töltéssy Zoltán KIE titkár is megjelentek.

Bánatutcán, bús párok között!

Bánatutcán járok leszegzett fejjel.
Mellettem lépdél az életkedvem.
Mindenütt bánatos, mélytűzű párok
mennek, járnak — s én? — én is járok!

Itt temetnek el minden kedves álmot
a bús falak közé a királyok.
— Ide az Isten nem ültetett vágyat,
minden sarokköre kiírta — vigyázat!

Csak néha bomlik bús dalra a szív
s olyankor — néha — vissza-visahív
a puha öl, a meleg, puha párna,
a más öröme, a más szokása.

Bánatutcán járok — bús párok között,
velem az Élet ideköltözött,
minden, ami volt, az mind ideszakadt
s feketén ásít a falak alatt.

Bánatutcán járok leszegzett fejjel,
néha dobban egyet az életkedvem.
Búsan ballagnak a mélytűzű párok,
fáradtan járnak s én? — én is járok.

Török István

V. é. tn.

A Tükör előtt.

Ingyen.

Máté 10 : 8/b.

Ez az egész fejezet, amelyből csak egy kicsiny részt vettünk ki, Jézus megbízólevele tanítványaihoz. Ott áll Vele szemben Péter, András, Jakab és többiek, mind a tizenkettő és hallják a feladatokat : „betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok . . .“, a megbízatásokat, melyek egy Jézus tanítványra várokoznak. Cselekedjete, de mindent ezen nagy isteni elv alapján : „Ingyen vettétek, ingyen adjátok.“

Ki ma a Jézus tanítványa? Mindenki. Nemcsak theologus, de nem is csak lelkész, hanem minden minden keresztyén. Mit jelent ma tanítványnak lenni? Ugyanazt, amit régen; küldetést jelent. Az Isten küldettei vagyunk e világban, akiknek az a jellemvonása, hogy az igazság harcosai, a szeretet emberei, az elnyomottak, a szegények, a betegek ápolói s mindenekfelett nem a maguk hasznáért, dicsőségéért munkálkodnak, hanem minden szavuk, egész életük az evangé-

liumot hirdeti. Szent missziót teljesítenek. A lelkeket Jézushoz vezérlik. Az Isten emberei, de csak ezen nagy elv alapján: „Ingyen vettétek, ingyen adjátok!”

Ingyen? Az Isten teremtő és gondviselő jóságában ez a legfőbb alapelv. Nézd meg körülötted a teremtett világ gazdagságát, a születésed pillanatától körülvevő temérdek ajándékot, az édesanya melegítő karjait, az aggódó szeretetet. Mit vásárolhattál meg belőle és mivel fizettél érte? Semmit és semmivel. És az Isten még nagyobb ajándékot is rejteget számodra, üdvösséget. Üdvösséget a pártütő, lázadó embernek. Kegyelmet a gonoszságnak, mely keresztre feszítette és feszíti naponként az egyszülött Fiút, a Krisztust. Igen, a Golgotán lett nyilvánvalóvá: ingyen vettétek. De Istennek minden adománya csak előkészítő a legnagyobb ajándék elfogadására, hogy befogadhassa a Krisztust. Krisztust pedig csak az vásárolhatja meg, aki üresen, semmiségének, kicsiségének érzetével jön elébe. Aki nem koldústarisznyából akar fizetni. Mert koldúsok vagyunk mindnyájan, szeretnénk összekéregesni, nagy halomban élére rakni az emberi elismerést, dicséretet, hízlalni önhietségünket, nagyravágyásunkat. Pedig ezekkel nem fizethetünk, mert amily mértékben nőnek ezek, olyan mértékben szegényedünk.

Vesd le fizetni akarásodat, ne akarj kölcsön venni, hanem végy ingyen, hogy te is adhass ingyen. Hogyan van mégis, hogy ma, amikor az evangélizációs munka olyan nagy lelkesedéssel indul meg mindenfelé, az eredmény oly csekély? Mi az oka? Azt hiszem az, hogy azok, akik ingyen vették a legnagyobb küldetést, az Isten dicsőségének szolgálatát, nem adják ingyen. Elkeseredünk mindjárt az első sikertelenségnél és panaszkodunk, hogy szeretetünkért durvasággal, szolgálatunkért hálátlansággal fizetnek. És ez fáj nekünk, mert nem adtuk ingyen.

Végy ingyen. Az Isten jóváhagyását meg nem vásárolhatod, sem ki nem érdemelheted. Érezd, lásd be kicsiségedet, semmiségedet. Mint alázatos szolga kérd naponként az Úr kegyelmének gazdag ajándékait, hogy azután te is adhasd tovább ingyen. Csak így lehetsz Krisztus tanítvány, csak így tehetsz valamit a Krisztusért!

Faragó György.

Mostohatestvérek.

Sok tárgyalás, nagy meggondolások és vitás gyűlések után, végre sikerült a sárospataki 400 éves kollégiumnak ismét kebelébe vonni rég elvesztett gyermekét: a tanítóképzőt.

Az ifjúság között a régi, szinte hagyományos ellentét, meg nem értés és egymástól való idegenkedés, — mely néha egészen gyűlöletté fajult — megszűnt. Nagy érdeme ez mindkét, illetőleg mind a három intézet tanári karának is, mert ahol alkalom kínálkozott rá, barátkoztatni igyekeztek az ifjúságot. Erre inkább a múlt tanévben volt szükség. Az idén már alig kell ezt felülről irányítani, mert a

tialal lelkek sajátsága, hogy hamar és nagyon tudnak szeretni, ha egyszer megtalálják azt a pontot, ahol a lelkük találkozik. Mi pedig megtaláltuk lelkünk közös mindnyájunkat érdeklő és égető problémáit. Nagy meglátások boldog perceit éltük át, mikor egymás munkáját megismerve láttuk, hogy tulajdonképpen egy a célunk: váltságot keresünk népünk és magunk váltságaira. Váltsága pedig csak az lehet a világnak, ha minden ember testvérré válik. Mi, akik erre ráeszméltünk, természetesen testvérekké lettünk.

... És most, amikor így testvéreknek érezzük magunkat céljainkban, munkánkban és sorsunkban, kicsinynek látszó, de mégis sokat jelentő dolgok kezdenek bennünket ráeszméltetni arra, hogy mi tanítójelöltek csak mostohatestvérek vagyunk. Mostoha gyermekei az Alma Máternek a gimnázium és theologia ifjúsága mellett.

Az Alma Máter életet ígérő, duzzadó említi a 70 ezer kötetre menő könyvtára képviseli. Nekünk nem nyújtja ezt, vagy ha nyújtja is, elzárják tőlünk. Mostohán éhezünk, pedig megván a lehetőség a kielégítésre. Élni, fejlődni és alkotni szeretnénk! Gazdagítani lelkünket kincsekkel, hogy majd annál többet szórhassunk széjjel. A mi hiányos, kicsiny könyvtárunk mellett lehetetlenség bármely irányban is dolgoznunk. A nagykönyvtár pedig nem nyílik meg számunkra. A felöltségérzetnek meg kell lenni azzal a 170 emberrel szemben is, akik világitani vannak hivatva a nagy magyar éjben. Miért nem kaphatunk mi könyvet? Ezzel a kérdéssel már több helyre fordultam, mert ezzel a kérdéssel fordulnak felém is. Egy választ kaptam rá: „Munkatöbbletet jelent.” Nem lehet ez ma komoly érv. Ma áldozatos életet kell élnünk mindnyájunknak. Áldozni fáradságos munkával, egész élettel. Valósággal elkopni azért, hogy megmaradjunk. De nem is kívánunk mi nagy áldozatot, csak hetenként egy fél órát. Elég ennyi idő nekünk arra, hogy valami fontosabb és szükséges művet kivehessünk, vagy visszaadhassunk. Ez azt hiszem, elég szerény kérés. Ha még ez sem teljesül, méltán érezhetjük magunkat mostoháknak.

A másik, ami kiábrándítóan hatott reánk: a szüreti vakáció. Vakáció! . . . A diák legkedvesebb szava, álma és vágya. Benne van a szülői ház hívó melege, a megpihenés lehetősége és friss erők szerzésének alkalma . . . A diákélet fáradságos, rögzös országútján árnyas pihenőket jelentenek a megfáradtak és megterheltek számára. Mi ettől is elestünk. Miért? Nem tudjuk. Úgy érezzük, hogy megérdemeltük volna, mert dolgoztunk annyit, amennyi feljogosíthat a pihenésre. A modern pedagógia meg is kívánja a pihenésre az alkalomnyújtásokat. Egy komoly érv lehetséges csak a vakációval szemben és pedig az, hogy kiközökenti a diákot a munkalendületből. A mi esetünkben azonban ez sem állhat meg, mert az a felháborodás, amely bekövetkezett, mikor az ifjúság megtudta, hogy nem kap vakációt, még jobban kiközökentette. Még a békésebb elem is zúgolódott és nem volt semmi kedve a munkához. A pedagógiai tapintat nem engedi meg azt, hogy három testvérintézet közül egy mostoha legyen és ne kapjon vakációt.

Az őszi vakációnak a megpihenésen és friss erők szerzésén ki-

vül van még egy harmadik jogosultsága is. Mikor eljöttünk, meleg volt. Az iskolakert zöldje azonban napról napra sárgult és a főtca felüdítő szellője lassan csípős lett. Téli ruhákra van szükség. Haza kell menni, azaz nekünk csak kellett volna, de nem mehettünk. Gimnázista és theologus barátaink sugárzó arccal, ragyogó szemekkel, meleg kézszorításokkal búcsúztak . . . Szervusztok! . . . Jó mulatást! Az csak nektek lehet, mondtuk és búsan integettünk a távozó vonat után. A szomorúságra az ember vigasztalást keres és ha keres, legtöbbször talál is. Mi is találtunk. „Majd mindszentkor“, biztattuk magunkat. El is jött a mindszent, de nem jött el a vakáció. Katholikusként testvéreink kaptak ugyan három napot, de nekünk itt kellett maradnunk az ünnepségre. Nem irigyeltük őket, de rosszul esett, hogy mi kálvinisták nem élvezünk kedvezményeket, hanem megrövidülünk intézetünkben.

Lehet, hogy ez a beszámoló egyoldalú diákfelfogásnak fog látszani, de diák vagyok és így nem csoda. Sokan azt is gondolhatják, hogy minek írtam? „Eső után késő a köpönyeg“. . . . Erre azt felelem, hogy nemcsak a „mát“ kell néznünk, hanem a „holnapot“ is. Kérelem ez az Előljáróshoz a jövőre nézve. Nem akart ez a cikkem sem szemrehányás, sem követelődzés lenni részemről. Az ifjúság kért rá és nekem kötelességem szólni az érdekében, mert azért bízott meg a képviselővel. Hiszem, hogy megértéssel fogunk találkozni, mert Sárospatak híres arról, hogy itt diák és tanár anynyira együtt érezte és érzi magát, mint sehol másutt.

„A néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát“, — mondja a bölcs közmondás. A tanítóképző intézet ifjúságának ez a szava. Szeretné, ha az Alma Máter megértene . . .

Szabó Zoltán
tanítóképzői ifj. elnök.

Ősz volt . . .

Irtá: F. Homokny András.

Ősz volt,
A fák között szélfiúk futottak,
Mérgeesen cibálták a jákat,
Tördelték a leveleket
S a sok halódó száraz ágat.
Egy sárga levél sikló suhanással
A kezemre szállt.
Úgy éreztem, mintha mellettem
A halál suhant volna át.
. . . Vajjon ez a levél,
Amig a járól a kezemre hullt,
Érezte e a halál zuhanását,
Tudja e, hogy nem fogja soha csókolni
Csókos tavaszi napsugár
S nem fogja verni a testét
Boldog tavaszi zivatar,
Hanem avar lesz,
Színes, pompás és mégis halott avar.

Őszi hangulat: őszi gondolatok . . .

Szüret. Október vége. „Vénasszonyok nyara.“ Gyönyörűszép napsütéses idő; tovaszálló báránylevelek, kék ég Erre a nyárra igazán büszkék lehetnek a vénasszonyok. Kedvesebb, mint az igazi nyár.

A nyári nap brutális, perzselő szeretete helyett simogató, szelid, meleg szeretettel öleli át az októberi nap a szőlőlevelek közül kimosolygó fürtöket. Minden hamvas szőlőszem csupa beszédes életöröm, csupa csilingelő kacagás, mint a gyermek arcán az öntudatlan anyagi mosoly . . .

Ökörnyál úszik a levegőben; messziről jön és messzire visz üzenetet. A Tiszára ráhajló fűz izen a színes erdők büszke tölgységnek. Száll . . száll . . . arra a mádi hegyek felé és elvész a kéklő messzeségbe, mint a tovattűnő hajnali álom . . .

Most ének csattan fel a sárguló szőlőtáblából:

„Két út áll előttem, melyiket válasszam . . .“

Lüktető vidám dallam. Csárdás. Serdülő leányok, fiúk énekelnek. Hiányzik valami sötét tónus az énekükből mint a messzi ködbe vesző, békebeli szüretnek jó hangulatából Boldog nemzedék. A háborúra nem emlékeznek már, csak hírből ismerik. Ha az éneküket le lehetne festeni, csupa olyan színeket használnék, amilyenekkel virágaborúlt fákat festenek a festők. Fehéret és rózsaszínt.

Elnézem őket . . . Ez az új generáció fiatalos, duzzadó erővel lendül neki az életnek. Olyanok a háború miatt sárgult lombú, koravén emberfák között, mint a leégett ház elhagyott, üszkös romjai közül felbukkanó zöld fűszálak.

A csengő, friss hangok után a nagy leányok és legények más nótába csapnak át.

A melódia szomorú, egyhangú; a szöveg drámai. Népballada:

„Kinyílt az ibolya, fűzfavirág éled,
Órül ennek minden élni vágyó lélek.
Csak Kerekes Erzsébet nem éli világát,
Csak ő nem találja földi boldogságát . . .“ stb.

Hosszú elbeszélő rész következik: a hűtlen legény a korcsmában mulat és éjjélkor éjjeli zenét ad a halott kedvesének. A leány felkel a ravatalról, két hideg karjával megragadja a legényt és addig táncoltatja, míg holtan rogyik össze. A befejező két sor:

„Még mai napig is éjjeli órákban
Ott táncolnak együtt, ott abban a házban.“

Ha jól tudom, Schiller dolgozta fel már ezt a balladát. Hogy került ide ez a német téma népies fordításban, magyar melódiába burkoltan? Ide erre az igazán magyar vidékre, ahol az öreg tokaji hegyet a Bodrog és Tisza ezüst szalagja öleli körül?

Kérdem, kitől tanúlták? Nem tudják A váliukat vonják. Csak úgy egymástól hallották.

Mióta ismerik a faluban? Nagyon régen; amióta csak emlékeznek.

Előttem a nótatermő, végtelen magyar róna: a magyar álmok bölcsője. Fölötte, mint a tündértáncot járó délibáb otffelejtett csipkefátylái, lenge fehér ködfoszlányok: a magyar álmok takarója. Vajjon csak álomparipák kergetőznek-e a fehér fátylak alatt, melyek letiporják a zöldelő magyar vetéseket, vagy nyitott szemű éber munka folyik egy új élet reggelén?

Nézem a mosolygó fürtöket, a kacagó szedőket. Mennyi munka előzte meg a szüretet! Elnézek messze... mesze — a kéklő ködökön is túl... Erdély felé... Elszorúl a szívem... Vajjon a mi fáradságos munkánknak: kapálásunknak, kötözésünknek, permetezésünknek, könyves, imádságos reménykedésünknek lesz-e víg szüretje? Istenem, Te tudod azt!

Legyen meg a Te szent akaratod!

— erdélyi —

Diákadomák.

Kivonat az internátusi házirendből.

Internátusi kedvezményt azok igényelhetnek, kik tíz óra után járnak haza, mivel sok kapupénzt fizetnek.

Mindazon lakó, ki éjfél előtt jön haza, először összes kedvezményeit veszti s ha ez ismételten előfordul, úgy kicsapatik.

Aki rendes időben fel mer ébredni, vízzel öntetik le.

Mosakodni csak akkor szabad, ha a vízszolgálat szünetel.

Silentium alatt otthon tartózkodni szigorúan tilos.

Aki tanulni mer, megdorgáltatik.

S aki ilyen sületlenséget ír, megdicsértetik.

*

Ujhelybe rándult a Kórus; a nagyszerű sikertől megittasult jókedvvel jöttek az úton a fiúk, amikor K. Z. barátunk egy arra vágató fiakkeresnek odakiált: „Van ideje?” „Van!” hangzik a válasz s abban a pillanatban készségesen megfordul. De K. Z. barátunk nyugodtan halad tovább, miközben odaszól a már űrvendező bakonülőnek: „Ha van, miért siet?”

*

Amatus.

Szemelvény „A Pataki Diákvilág Anekdotakincse“ II-ik kötetéből.

Ezelőtt ötven esztendővel el volt terjedve a tiszáninneni egyházkerületben egy kézírással sokszorosított füzet, melynek általában *Pasquillus* (magyarosan kiejtve: *Páskvillus*) volt a neve. (Ha valaki tud erről a gyűjteményről valamit, közölje a szerkesztővel!) Ebben a füzetben az egyházkerület legációi, helyesebben összes egyházai fel voltak sorolva betűrendben és minden egyház gúnyos, humoros versekben, többnyire alexandrinusokban (de más versformákban is) volt meg-

kritizálva, néha *kipellengérezve* abból a nézőpontból, hogy milyen dolga van ott a legátusnak? Sokszor érdekes, néha papra, tanítóra s esetleg más személyekre vonatkozó, nem ritkán sértő intimitásokat szellőztetnek ezek a versek. de főképen arra voltak jók, hogy az egyes legációkat röviden, de velősen jellemezték s bizonyos jövőbetekintést nyújtott annak, aki ezekből akarta megtudni, hogy mi vár reá az egyes helyeken, ha legációba oda megy. Hogy a pataki diákok körében ismerték-e ezt a gúnyolódó versgyűjteményt: nem tudom, mert mikor én Patakra kerültem, akkor már ennek nem volt nyoma, s régi vonatkozása s adatai miatt már el is évült. Én mintegy 10—11 éves gyermek lehettem, mikor a szüleim birtokában volt pédányt egy pataki diák elkérte s magával vitte leírás végett, de bizony többé — többszörös kérés ellenére sem küldte vissza s így elveszett. A véletlen egy ilyen, a jelzett gyűjteményből való versecskét juttatott hozzánk s mutatoul ime itt közöljük a rövid verset, mely a felsőborsodi *Lak* nevű község eklézsiájára, méginkább a parókiájára vonatkozik:

*Óh, te nyomorult Lak!
Eb-lak, kutya-lak!
Itt hagy-lak! megszól-lak!
Mert benned a diák
Soha jól nem lak!*

(Dr. Forgon Lajos közlése, Budapest.)

Írásbeli tételék az 1931. évi juniusi lelkészképesítő vizsgálatokra.

I. lelkészi vizsgálatra: 1. Ó-szövetségi theológiából: Ámos próféciájának magyarázata. 2. Ujszövetségi theológiából: Péter I. leveleinek magyarázata. 3. Szisztematikai theológiából: Isten és az ember közti viszony lélektani és dogmatikai szempontból nézve. 4. Predikáció: Egyházi beszéd irandó Zak. 8: 9—12. versei alapján. (A tudományos értekezéssel egyidőben beadandó, a szóbeli vizsgálatra megtanulandó és a vizsgán elmondandó.)

II. lelkészi vizsgálatra: 1. Magyar protestáns irod.-történetből: Az új énekeskönyv története. 2. Egyházjogból: A lelkészválasztás multja, jelene és reformja. 3. Gyakorlati theológiából: Lelkigondozói elem az igehirdetésben (Különös tekintettel a mai predikációirodal munkra). Gyakorlati bibliamagyarázat: Luk. 16: 1—12 v. alapján. (A tudományos értekezéssel egyidőben beadandó, megtanulandó és a szóbeli vizsgán elmondandó.) 5. Kátémagyarázat: Heidelbergi Káté 108—109. kérdések és feleletek. 6. Nagypénteki beszéd irandó Ézsaiás 53: 4—6. v alapján.

Dolgozatok beadási határideje 1931. május 1.

E változások a főiskola jubileumi ünnepegei miatt történnek.

Hirek.

Jelen számunkhoz csekklapot mellékelünk. Kérjük a lap hátrálékban lévő kedves olvasóit, küldjék be előfizetésüket minél hamarabb, hogy adósságainkat rendezni tudjuk. Lapunk csak előfizetésekből tartja fenn magát, így minden fillérre nagy szükségünk van. Az öreg és fiatal pataki diákok, s minden kedves olvasó támogatását szeretettel kéri és várja a

KÖZLÖNY.

Halálozás. Alig temettük el a főiskola közszeretben álló vincellérének egyik theologus fiát, 7-én ismét végtiszlességre kellett mennünk a szomorú, gyászsújtotta házhoz. A másik theologus fiút, a szintén tüdővészben kiszendedett Tóth József testvérünket, kit betegsége miatt pár év óta már csak ritkán láttunk, kísértük ki utolsó útjára. Fájdalmunkat, mélyen megrendült szívünk részvétét a Kórus megható gyászénekekben, Darányi Lajos ref. hitoktató pedig őszinte, kedves szavakban fejezte ki. Koporsójára „Igaz szeretettel theologus testvéreid” feliratú koszorút helyeztünk. Emléke legyen áldott; a megszorodott szívek fájdalmát enyhítse meg a vigasztalások Istene.

Nagyszabású irodalmi estélyt rendez a Theologus Ifjúság, az Akad. Olv. Egylet főrendezése alatt dec. 6 án, Horthy ünnepélyvel kapcsolatban. A nevezetes, páratlannak ígérkező előadásra már teljes erővel folynak az előkészületek. — Szerepelni fog az estélyen *Aprily Lajos*, országunk egyik legnevesebb, legkedveltebb költője is, aki előttünk már nem ismeretlen, hiszen 2 évvel ezelőtt megismertük és megszerettük őt. Megigérte az eljövetelet s a sze-

replését *Böszörményi Jenő* hódmezővásárhelyi reformáus lelkész is, ki humoros írásaival már régen meghódította mindazokat, akik olvasgatják sok derúvel megaranyozott, kedvesen mulattató rajzait. A *Sárospataki Kamarazene-társaság* is szívesen fogadta el a meghívást, így az est zenei része már maga is megérdemli azt a nagy érdeklődést, mely a rendezés minden egyes aktusát kíséri. Zilahy Lajos „Előkelő utasa” kerül még színre, melynek megrendezésénél Szathmáry Lajos gimn. tanár fog segíteni. A művészi elgondolások és tervek megvalósítására Bálint József h. gimn. tanárt kérte fel a theologus ifjúság. — Megnyitó beszéd, melyet Dr. Vasády Béla theol. igazgató fog tartani s a Kórus egy énekszámra fogja még változatosabbá tenni a nagy sikerűnek ígérkező műsoros-estélyt.

Az estély fővédnökeiül a tiszán-inneni egyházkerület püspökét, a főiskola két főgondnokát, gondnokát és a Pataki Diákok Országos Szövetségének elnökét, védnökeiül pedig Sárospatak nagyközség főhivatalnokait, vezetőit s az egyes társulatok főnökeit kéri fel az ifjúság.

Az előadás jövedelmének fele a 400 éves iskola jubileumi ün-

nepségei költségeinek részbeni fedezésére, másik fele pedig az Akad. Olv. Egylet könyvtárának gyarapítására fordították Hisszük, hogy a pataki és környékbeli társadalom minden áldozatkész s igazi kulturáért lelkesedő tagja szívesen fogja fogadni meghívásunkat.

Esküvő. Dr. Béky Zoltán trentoni református lelkész és Zombory Margit, a Lórántffy Zsuzsanna leány-cserkészcsapat parancsnoka október 25-én tartották esküvőjüket. Kísérje őket az Úr áldása minden útjokon.

Marczely Kornél tanítóképző-intézeti tanárt a kultuszminisztérium nov. 1 től Pápara helyezte át. A hivatását mindig példaadó lelkismeretességgel szolgáló tanárt a tanítványok és a pataki társadalom őszinte szeretete s isten-áldáskívánása kíséri új munkahelyére. További munkálkodása is legyen oly eredményes és gyümölcsökben gazdag, mint az eddigi volt.

Szathmáry Ferenc, a tanítóképző gyakorlóiskolai tanszékére megválasztott tanár nov. 1-én lépett új hivatalában. Isten áldását kérjük nehéz és felelősségteljes munkájára.

Reformációi emlékünnepeley Főiskolánkban. Dél előtt 9 órakor az egyetemes ifjúság részére istentisztelet volt a főiskola imatermében, melyen bibliát olvasott és imádkozott Szabó Zoltán főiskolai lelkész — Délután emlékünnepeley volt ugyancsak az imateremben, gazdag műsorral: 1. Közének: 236. dics. 1. v. 2. Alkalmi beszédet mondott dr. Zsiros József theol. tanár, mely egyfelől bizonyágtevés volt igaz kálvinista felfogása

mellett, másfelől útmutatás egy bizton célhoz vezető útra, az örök Isten ösvényéhez, melyen a mi nagy reformátoraink haladtak és amelyen minden igaz kálvinista embernek haladnia kell. 3. Felice dell' Abaco: Concerto de chiese. Előadta a főisk. zenekar általános tetszés mellett. 4. Szavalt: Thomán József tanítóképző-int. növendék ügyesen és megnyerően. 5. Dicsőség mennyben az Istennek . . . Énekelte a gimn. vegyeskar a darab alaphangjának megfelelő komolysággal. 6. Szavalt: Nagy István gimn. tanuló. 7. Bartay Ede: Nemzeti ima. Énekelte a tanítóképző int. kis énekkara mély átérzéssel és hozzáértéssel. 8. Szavalt: Horkay Barna IV. é. h. h. a föle megszokott közvetlenséggel. A gazdag műsort a Főiskolai Kórus által előadott: Kapy Béla: A mélységből küldöm sóhajom című, ügyesen és finoman kidolgozott darabja fejezte be.

A Hittanhallgatók Egylete nov. 2-án szentelt ünnepet a reformáció emlékének: 1. Közének: 236. d. 1. v. 2. Imádkozott: Szomolnok Lajos III. é. h. h. 3. Írást magyarázott: Simon Béla IV. é. h. h. Ünnepi beszédet mondott: Harsányi László egyleti elnök. Záróének: 236. d. 3. v.

Theologus ifjak közül többen résztvesznek és dolgoznak a Sárospataki RKIE-ben és ezek, valamint az egylet többi tagjainak a részvételével november hó 2-án reformációi emlékünnepeleyt tartottak a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó, tartotta Baksy István elnök. 2. A 237. dics. 1. v.-nek eléneklése után 3. Imádkozott és bibliát magyarázott Róm. 23: 12. v. alapján Harsányi László IV. é. h. h. 4. Muraközy Gy. Okt. 31-én

című költeményét szavalta Erdős Aladár 5. Emlékbeszédet mondott: Samu István IV. é. h. h. 6. „A fogadástétel” című verset szavalta Iván János. 7. Záróének: 236. d. 1-ső v.

A gimnázium „Erdélyi János” Önképzőköre nov. 2-án reformációi emlékünnepélyt rendezett Tiszalúcon. Az ünnepélyen Elekes Imre főiskolai közigazgató, Novák Sándor tanárelnök, Urbán Barnabás, Szathmáry Lajos és Orbán István tanár urak vezetésével mintegy negyvenen vettek részt. A délelőtti istentiszteleten Hubay Lajos főiskolai szénior prédikált. Istentisztelet után Novák Sándor tanárelnök úr a hősi halottak emlékműve előtt, nagyközönség előtt, a háborúban hősi halált halt halottakról emlékezett meg és koszorúzta meg a művet a Kör nevében. Délután 3 órakor volt az ünnepély a következő műsossal: 1. Erős várunk nekünk az Isten. Énekelte az Önképzőkör kis ének-kara. 2. Novák Sándor tanárelnök megnyitó beszéde. 3. Luther. Szavalta: Tóth Juliánna. 4. Marton János ifj. elnök ünnepi beszéde. 5. Várady Antal: A gályarabok. Szavalta: Fűrjész István VIII. o. t. 6. Tartsd Uram... Énekelte a tiszalúci vegyeskar. 7. A reformáció emlékünnepén. Szavalta: Buda Teréz. 8. Nagy István VIII. o. t. szavalta: „A reformáció emlék-ünnepén” című költeményt. 9. Zwingli halála. Szavalta: Nagy László. 10. Nagytiszteletű Sütő Kálmán ref. lelkész úr záróbeszéde. 11. Himnusz. Énekelte a közönség. Az ifjúság ezzel az ünnepélyvel az ős erőforrással, a faluval ölelkezett egybe s meleg vendégszeretetre talált, amiért ezúton is hálás köszönetet mond *Nagy István.*

A Kórus 15—16-án Putnokon hangversenyezett a putnoki ifjúsági egyesületek szeretetteljes meghívására. Nagy volt az előkészület mindkét részről úgy, hogy a hangverseny a legteljesebb siker jegyében folyt le.

Nem szabad meg nem emlékezni arról a kedves délutánról, melyet a Főiskolai Kórus a Sátoraljaúj-helyi Református Nőegylet meghívására folyó hó 9-én Ujhelyben töltött. Az évek óta ismételt és ismételt megnyilatkozó szeretet, mellyel Kórusunkat ünnepéyeiken való szereplésre meghívják, teljes melegségével áradt felénk a mostani alkalommal is. Az az őszinte lelkesedés és odaadás, mellyel dalainkat fogadták, kötelez bennünket, hogy ifjú szívünk dalfakadásában a tőlünk telhető legjobbat nyújtsuk. Bizonyosságot teszünk, hogy mindig a legnagyobb örömmel megyünk Ujhelybe, mert szerető szívük körébe „haza” megyünk. Ezúton is hálásan köszönjük meg szíves vendéglátásokat s megköszönjük a Leányegylet bájos tagjainak is, hogy kedvességükkel oly kellemessé és boldoggá tudták tenni délutánunkat. Megsugjuk, hogy sok pataki diák szívébe lopták be kedves alakjukat.

A „Zemplénumegyei Kazinczy-Kör” nov. 15-én nyitja meg szokásos szabadegyetemi előadás-sorozatát, mely egész 1931 április végéig el fog tartani. A szabadegyetemi délutánok szombaton vannak s kéthetenként tartanak. November 8-án szépirodalmi és művészeti estét rendez a Kör. Szerepel Alexay Edith operaénekesnő Mascagni, Puccini, Liszt, Nosedá, Lavotta stb. szerzemények előadásával Mauks Ernő dr., abaújvármegyei tanfelügyelő

meséiből olvas fel. — Diákjegy ára 50 fill. — A szabadegyetemi délutánokról pontosabb tájékoztató a „Zemplén“ c. helyilapban fog megjelenni.

A Keresztván Ifjúsági Egyesületek imahetüket november 9—16. között tartották meg.

Fuvós - zenekar felállításához szükséges zeneeszközök beszerzéséhez a szükséges pénzüsszeg

előteremtésén fáradozik Elekes Imre gimn. igazgató és közigazgató. Az igazgató-tanács és tanári kar tagjai közül már többen hozzájáraltak adományaikkal az ügy előbbreviteléhez.

A Sárospataki Akad. Ifj. Olv. Egylet Könyvtára szeretettel kéri a közlöny olvasóit, hogy a náluk lévő Akad. ifj. könyvtári könyveket dec. 1 ig behozni sziveskedjenek.

Pályadíjmelés.

Októberi számunkban közölt első, „A Jalu lélek- és erkölcstana Reymont: „Parasztok“ című regénye alapján“ című pályatételünk díjának növelésére a „Zemplénavarmegyei Kazinczy Kör“ 30 pengőt adományozott. Így e pályatételre érkező legjobb munkát 60 pengővel jutalmazzuk. — Szívből örülünk, hogy ez előkelő egyesület tetszését is megnyerte ez a fontos és tanulságos pályatétel. Hisszük, hogy a nemes jószívűség, melyért itt fejezzük ki leghálásabb köszönetünket, sokakat fog buzdó és alapos munkára ösztönözni. A pályamunkák beadási határideje február 1., melyeket hozzászólás és megbirálás végett a Kazinczy Körnek is meg fogunk küldeni.

Szerkesztői üzenetek.

B. F. Glasgow. Tace, méks cegerös evdek und warte ruhig. Joó? Bekonferált, de máig is hiábavárt, s immáron a holnap, holnap majd megteszem sorsára jutott irnivalód elmaradása illetékes körökben mély megdöbbenést váltott ki. A reparációs kérdést csak úgy oldhatod meg, ha menten megrohantatod egy kicsit a Pegazust. Aztán (sőt ne búsulj Ferikém, talán előbb is) mi és „Gyű te fakó“-t intünk a komának. Addig is békéltesd meg háborgó szivedet.

Gy. K. E. A cikket hálás szívvel köszönjük. Sajnos, anyagtorlódás miatt most nem hozhatjuk. Talán a decemberi számban.

F. L. Po. A cikk most nem jöhet. Jól vagyunk. Levélben többet.

Tóth Ferenc Montpellier, **Simon József** Páris, **Csathó József** Strasbourg, **Kovács József** Aberdeen: üzenjétek!!

M. M. Tata. Forró imádságunkban, lélekben mindig veled vagyunk. A jó Isten adja vissza minél előbb régi egészségedet. Légy nyugodt és tovább is rendíthetetlenül bizó. Mindnyájan testvéri szeretettel ölelünk és kívánunk minden jót. Ha lehet írj egy pár sort.

H. I. Genève. A decemberi számba feltétlenül írj valamit!

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Tóth Lajos III. é. hh.

Czeisler Izidor

divatáruháza
Sárospatak
(a Kossuth Lajos-utcán)



Állandó raktár: férfi-, női- és gyermek-harisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kötöttárak, illatszer, pipere, férfi- és női fehérneműk.

Hirdessen



e lapban!!

Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

Koncz Ferenc

angol és francia cipész
Sárospatak,
(a református templomközben)



Megrendelésre készít elsőrendű férfi és női cipőket, csizmákat, varrott és szegezett talppal a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, melyekből állandó raktára is van. csakis elsőrendű anyagból, szolid árak mellett. Javítások gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

MOLNÁR JÓZSEF

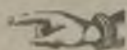
ÚRI ÉS NŐI
**FODRÁSZ
SÁROSPATAK**

(Rákóczi uccán, a ref.
egyház épületében.)

Pontos kiszolgálás

**Diákság részére
kedvezményes árak.**

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban!



Joggal mondja az angol:

'Time Is Money'

(Az idő pénz.)

FONTOS Önnek, hogy tudja a pontos időt?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat** 3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis **megbízhatóan pontos órája.**



Órák, mindennemű ékszerek, dísz tárgyak, valódi ezüst evőkészletek kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók.

Spitz Pál

órák és ékszerész, Sárospatak.

Vidékre választékok készségegyel küldök!!

Varrógépek és eredeti **Steyer Vafienrad kerékpárok** gyári raktára!

Fodrász-

és borbélymunkák

legpontosabban eszközöztetnek

Sárospatak,

☞ a Patikaközben. ☞

Dobozy István

a diákság felkarolt borbély és fodrász-mesterének modern műtermében.

40 év óta áll fenn

**id. Szepessy István
sütődéje.**

Sárospatak legrégebb, legkedveltebb péküzlete.

Minden nap friss

**péksütemények,
fehér és barna kenyerek.**

Nyomatott a ref. főiskola könyvnyomdájában Sárospatakon.